

La Capella de música de la Seu Aproximació històrica.

DR. JOAN ROSSELLÒ LLITERAS

Sovint en les relacions entre el capítol i la capella de la seu hi faltava molt perquè siguessen cordials, i en més d'una ocasió les diferències es dirimien davant el tribunal eclesiàstic. Un dels processos formats durant el s. XVIII ens abasteix una valuosa informació, útil per compilar alguns capítols de l'història de la capella de música de la seu, sens dupte una de les institucions musicals més significatives de Mallorca¹.

L'any 1728 sorgiren dissensions entre el capítol de la seu i el mestre de capella i alguns músics. El capítol deia que "es troba en pacífica i quieta possessio mes que centenaria e inmemorial de provehir y anomenar mestre de la capella de musichs de dita Sta. iglesia cathedral y de admetra y elegir los demes musichs de la matexa capella; com també de asseñalar a cada qual de ells la porció y quantitat de salari que ha de reber en los actes de música conforme la sua pericia y veu; de dispondre

¹ Controversia entre el cabildo y la capilla de músicos sobre el derecho que tiene el cabildo, para nombrar y deponer el director y músicos componentes de la capilla de música, 23, mayo 1728, 31 x 22,50 fs. ADM. 17/83/1; Vide también ADM. 17/83/6. 1 Actitats fetas per los musichs de la cathedral contra al molt Illre. capítol de la santa iglesia cathedral. Sobre interferencias que preten el cabildo en la elecció de músics, 12, julio, 1727.=31 x 22,133 fs, els últims en mal estad. ADM. 17/112/8.- Litterae executoriales sententiae decreti et decisionum sacrae rotae romanae in favorem capituli ecclesiae cathedralis maioricensis et contra musicos electos a capella musicorum eiusdem sanctae ecclesiae in causis tan super bono iure quam super manutentione praedicti capituli in quieta et pacifica possessione ad ejus nutum, libere et sine causa aliqua amovendi et expellendi musicos, earumque (sic) magistrum et substitutum et tam numerarios quam supernumerarios (tamquam eidem capitulo subjectos ac privative illos admittendi in functionibus musicalibus tam intra quam extra cathedralem peragendis, eisdemque arbitrio ejusdem capituli distribuendi portiones emolumentorum quae percipi solent ex functionibus supradictis, in omnibus et per omnia, Palmae Majoricarum Typis Petri Antonii Capo. Cum superiorum permissu. Anno 1730, 35 + 16 pp. - Bernardo Julià Rosselló, Maestros y músicos de la catedral de Mallorca. Tesis para el magisterio de canto gregoriano. Instituto Pontificio de Música Sacra, Roma, 1965. Treball mecanografiat.- Les dues últimes referències han sigut facilitades per el nostre amic Joan Parets Serra.

y ordenar el modo ab que se ha de gobernar dita capella y aixi matex de corregir y castigar los transgressors ab las penas proporcionadas y ben vistas fins a privar y expellir qualsevol de ells" (fol.1) (...) "El capitol te el govern y regimen de dita Sta. iglesia cathedral y de fer qualsevols constitucions y estatuts, tant concernents a la direccio y govern del chor, com en lo demes tocant a dita Sta. iglesia (...) y per concequent tant si la capella de musica se concidera com a part del cor, com si se mira com a membra de altra qualitat, sempre esta subordinada al M.I. y Rd. capitol, majorment quant el mestre de dita capella y los demes musichs de ella redolent famulatum y son meros conducticios, com se expresa en la creació de musica de ninistrils y en concequencia son amovibles ad nutum et liberam facultatem conducentium. Y per concequent en qualsevol temps pot lo M.I. y Rd. capitol dexar de conduhir aquells o conduhir altres musichs sens motiu ni causa a ses liberas voluntats com aixi se practica en los escolans y altres personas destinadas al servici de dita iglesia en lo respectiu a son art o facultat." (f.lv.)

El motiu que provocà la incoació de l'expedient que tenim entre mans fou l'expulsió de Miquel Suau Pvre. substituït de mestre de capella i dels músics Bernat Palmer Pvre. Joan Crespí Pvre., Pere Barrera Pvre., Pere Joan Llodrà Pvre., Francesc Pujol, Jaume Fornari, Climent Garau, Antoni Pont de la Terra, Pau Re, Bernat Fàbregues, Antoni Alemany Pvre., Jaume Martí, Ramon Rotger, Pere Carbonell, Mateu Crespí, i Pere Sansó. (f.2v)

El capítol presenta les seves proves.

1.-Creació dels ministrils

"Mes avant proposam a Vs. Ms. com lo Sr. degà y lo Sr. canonge Guerau de part del Ilm. Sr. bisbe y molt Revt. capitol han feta embexada a ses Magcies dihent convendria molt al culto divi haverhi en lo regne un joch de ministrils, los quals fosen obligats a servir totas las festas, axi las ques fan universals com las que fa la seu y ben considerat dit Ret. capitol ha determinat posar ma en sercar de hont mes convingue un joch de ministrils y tenirlos llogats a tant cade any ab obligació que haje de servir totas las diades que convindrà, ab aso empero que la universitat sie tingude pagar la mitat del flete o salari de aquells y la altre mitat dit Revsim. Sr. bisbe y molt Revt. capitol; los Magchs. jurats entes segons les apar asser cosa molt honrosa per lo regne y convenient han determinat proposarho a Vs. Ms. perque determinen lo que es deu fer y aparaxent a Vs. Ms. se degue axi fer, donar poder a las personas los aparega las quals ab dit molt Revt. capitol o persones para deso deputades, puguen haver dit joch de ministrils, tatxantlos salari competent, com millor convinga y fer pactes y capitulacions necessarias ab los musichs, quins dies heuran de servir forssat, Vs. Ms. determinaran lo que mes convindrà. Sobre la

qual proposició pessaren y discorregueren los vots y peres de dits conselles, de un en altre com es acostumat (per dos vegades) y font conclus, difinit y determinat per mes de las dos parts del dit Gran y General Consell que lo contengut en dita proposició sia remes com de present remet en als Magchs. Srs. jurats y honorables sindichs clavaris de la part forana, los quals per fer lo quels aparega, tinguen tant y tan gran poder com de lo present General Consell, ab asso que los musichs sien obligats entre las altres cosas aparexera a ses Magcies. de anar de franch a las firas ordinarias una diade tansolament cade any. (f.3-4)².

El bisbe i capitol de la seu acorden comunicar als jurats que les despeses dels ministrils sien pagades per iguals parts per el capitol i els jurats:

“Die veneris XXXI mart. MDLxxxv.=Convocati et congregati Illmus. et Rdmus. Dns. episcopus, archidiaconus, decanus, Palou, Callar, Garau, Andreu, Abrines, Nadal, Armengol, Lloscos, Gil, Bernardus Palou.= In notificatis per suam Illmam. dominationem super componenda et introducenda musica decenti de ministrils in presenti ecclesia cum qua solemnizentur festa solemnia, quae decernent presens capitulum et domini jurati hujus regni et unde haberi poterunt salaria necessaria pro conservandis dictis musicis, commissum dominis decano et canonico Callar, et quod ex parte totius capituli notificent dominis juratis voluntatem et mentem suae Rmae. dominationis et quot in omnibus sumptibus et salariis necessariis pro dicta musica sua Rma. dominatio et domini canonici aequaliter solvent medietatem et quod universitas dicti regni solvat aliam medietatem. (f.5)

El capitol dona les gracies als jurats per la creació dels ministrils.

Die veneris VII aprilis MDLXXXV.=Convocati et congregati archidiaconus, vicarius, decanus, Palou, Callar, Garau, Andreu, Abrines, Alberti, Armengol, Lloscos, Gil, Bernardus Palou, Amoros.=Attenta relatione facta per Dnos. decanum et canonicum Garau de oblatione facta per Consilium Generale presentis regni de solvenda medietate salariorum pro musicis dels ministrils imponendorum, commissum eisdem dominis relatoribus ut iterum adeant Magcos. juratos referentes eis gratias ex parte presentis capituli. (f.5)

El capitol acorda pendre el salari dels ministrils del deume del blat.

Die veneris XIII aprilis MDLXXXV.=Convocati et congregati archidiaconus, vicarius, decanus, Palou, Callar, Garau, Andreu, Abrines, Veri, Alberti, Nadal, Armengol, Lloscos, Gil. Omissis aliis, Conclussum insuper pro majori parte quod pro solvendis salariis dels ministrils, hoc est, portione tangente huic Rdo. capitulo imponantur onera super decimis

² Certificació lliurada per Mateu Armengol, notari, prosindic i arxiver perpetuu de la antiga universitat i regne de Mallorca. Es presa del Llibre de Determinacions de Consells Generals 1594-1596, del concell celebrat el dia 1 d'abril de 1595.

frumentorum pro nunc septuaginta quinque librarum repartienda inter quinque aut sex ex majoribus decimis, quae mera recuperabit procurator mensae capitularis et ex illis solvet per tertias salaria dictis musicis, taxanda pro portione hujus Rdi. capituli (f.5)

El capitol acorda imposar 100 lliures sobre el deume, les que distribuiran el degà i el canonge Callar.

Die veneris V maii MDLXXXV.=Convocati et congregati archidiaconus, vicarius decanus, Palou, Pol, Abrines, Veri, Alberti, Nadal, Armengol, Lloscos, Gil, Bernardus Palou, Amoros. Omissis aliis.=Super notificatis per D. decanum de oneribus imponendis super decimis frumentorum quae affigi debent in tabula et notificari emptoribus pro salariis musicorum dels ministrils, conclusum quod imponantur centum librae super dictis decimis repartiendae per dominos decanum et canonicum Callar et per dominos mensarios. (f.5v)

El capital acorda autoritzar el degà i el canonge Garau per firmar el contracte amb els jurats sobre els musichs ministrils.

Die veneris XIII ianuarii MDXXXVI.=Convocati et congregati archidiaconus, vicarius, decanus, Palou, Callar, Garau, Andreu, Pol, Abrines, Alberti, Armengol, Gil, Amoros. = Fuit insuper commissum et data plena facultas et potestas Dnis. decano et canonico Garau firmandi instrumentum pro parte capituli una cum magnificis juratis quod firmandum est musicis dels ministrils juxta conventiones et capitula et salaria per presens capitulum jam alias decreta, lecta et approbata. (f.5v)

El capitol acorda pagar 80 ll. a Pau Vilallonga, i a cada cantador 5 sous cada vegada que cantarà la capella, mes dos sous al qui tocara l'orgue i sis diners al manxador.

Die mercurii XXXI ianuarii MDLXXXVI.=Convocati et congregati archidiaconus, vicarius, decanus, Callar, Garau, Abrines, Veri, Armengol, Gil, Amoros, Enseñat et antequam aliquid decernerent, advenerunt a celebratione misse majoris Andreu et Pol. = Super proposita per Dns. decanum et canonicum Callar capellae cantorum conclusum quod dentur honor. Antonio Vicens, magistro capellae annuae octuaginta librae, et eidem sexdecim librae pro loguerio domus, et Rdo. Paulo Vilallonga quinquaginta librae annuae, et unicuique ex aliis cantoribus inferius describendis pro qualibet vice qua canere tenebuntur in ordinatis horis quinque solidi monetae Majoricarum. Necnon tangenti organa pro qualibet vice qua dicta musica cantorum fiet, duo solidi et ducenti folles dicti organi pro qualibet vice sex denarii, que salaria et distributiones solventur ex nonaginta libris annuis de mensa episcopali per dictum episcopum girandis et ex nonaginta libris annuis de mensa capitulari designandis et ex centum et viginti libris annuis ex anniversariis presentis ecclesiae solvendis.

Et pro dicta musica et capella elegerunt cantores et musicos pro singulis vocibus sequentes:

BAXOS.

Rdum. Dionisium Oliver Pbrum. Rdum. Antonium Cabot Pbrum.
Rdum. Joannem Pi Pbrum. Gabriel Ribes.

TENORS.

Rdum. Paulum Vilallonga Pbrum. Rdum. Antonium Pujol. Honor.
Antonium Vicens. Rdum. Jacobum Verger. Honor. Michaelem Company.

CONTRALTS.

Rdum. Franciscum Bordoy Pbrum., Rdum. Joannem Antonium Seguí.
Rdum. Gabrielem Alcañys., Michaelem Llabrès, Honor. Nicolaum
Marcadal.

TIPLES.

Pueros inservientes choro hujus ecclesiae (f.5v-6)

El capitol acorda firmar contracte amb cada un dels musics.

Die mercurii XXVIII maii MDLXXXVI. = Convocati et congrgati
Garau, vicarius, decanus, Callar, Andreu, Pol, Abrines, Verí, Alberti,
Nadal, Seguí, Armengol, Gil, Amoròs.=Comissum Dnis. canonicis Callar et
Garau ut simul cum Dno. decano et cum Rdo. Hyeronimo Tafoya Pro.
suae Illmae. dominationis, faciant instrumentum necessarium cum musicis
(f.6)

El capitol acorda demanar a Jeroni Tafoya, procurador del bisbe, que
pagui la part que li correspon.

Die mercurii XXII aprilis MDLXXXVIII. = Convocati et congregati
Archidiaconus, vicarius, Palou, Garau, Andreu, Lloscos, Amoros, Enseñat,
Gual. Conclussum etc. Scribatur debitum musicorum per Dns. mensarios
et dent ordinem Rdo. Tafoya procuratori Rmi. Dni. episcopi ut faciat eis
solvere partem contingentem ad Rm. Dnum. episcopum. (f.6)

El capitol acorda augmentar la quota que paga el bisbe.

Die sabbati X septembris MDCV. = Convocati et congregati Illmus. et
Rmus. dominus episcopus, archidiaconus, decanus, Garau, Andreu,
Abrines, Verí, Forteza, Alberti, Nadal, Seguí, Armengol, Lloscos, Gil,
Amoros, Enseñat, Gual, Sanceloni, Callar, Mayol, Tafoya.=Super musica,
qua canunt musici in duplici choro, contentatur Dns. episcopus
contribuere in salario dictorum musicorum, non modo in illa portione
quam solvebat Rmus. Dns. episcopus, ejus praedecessor, verum etiam si
plus apparuerit presenti capitulo. (f.6)³.

1607, novembre, 28.-Disposicions del capitol referents a l'organista
Miquel Pasqual.

Die 28 novembris 1607.=Convocati et capitulariter congregati sacrista,
vicarius capitularis, archidiaconus, decanus, Abrines, Vey, Alberti,
Armengol, Lloscos, Amoròs, Enseñat, Sanceloni, Gual, Callar, Mallol,
coadjutor P.H. Nadal. Conclusum per omnes quod archidiaconus curet

³ Les precedents certificatories son preses de dos llibres de determinacions capitulars:
1592-1603 i 1604-1620 de l'Arxiu Capitular de Mallorca, segons testimoni del Dr.
Bartomeu Terrers, prevere, notari i secretari del capitol.

quod Rdus. Michael Pasqual presbyter, organista, accomodet lo paper a la que sona lo orga las vespres a dos chors, si be diu no el te, y que se ly done una ma de cardò, et quod privetur a musica. (f.7)⁴.

1611, agost, 3.- El capitol acorda que el canonge protector de la musica i el mestre de capella tenen facultat per expel.lir els musics si ho troben convenient, i per ara es expel.lit Antoni Reus Pvre. per alguns excessos comesos.

Die 3 mensis augusti anno Dni. 1611. = Congregati et capitulariter congregati archidiaconus, Forteza, vicarius generalis, Veri, Lloscos, Gil, Amoros, Enseñat, Sensaloni, Callar, Roig, Lull et coadjutor Mallol, omnes canonici, caeteri vero citati etc.=Conclusum pro majori parte quod canonicus protector musicae et magister capellae expellant musicos ut eis videbitur esse insolentes, et pro nunc expellatur Rdus. Antonius Reus presbyter pro nonnullis excessibus comissis. (f.7)⁵.

1622, septembre, 16. - El capitol acorda renovar la plantilla dels musics de la capella.

Die 16 septembris 1622. = Convocati et capitulariter congregati Armengol, vicarius capitularis, thesaurarius, Veri, Alberti, Lloscos, Callar, Sensaloni, Lull, Amoròs, Andreu, Alemany, Bach et coadjutor Ferregut etc. Hic advenerunt decanus, Nadal, Sureda, Togores et Santandreu. = Fuit conclusum quod fiat descriptio musicorum pro erigenda capella, pro qua fuere electi Amoròs et Alemany, (f.7)⁶.

1622, septembre, 17.-El capitol aprova la llista de musics que ha presentada el canonge Amoròs, pero mana cancel.lar el nom de Joan Vives.

Die 17 septembris 1622. = Convocati et capitulariter congregati Armengol, vicarius capitularis, archidiaconus, decanus, Lloscos, Sanceloni, Callar, Lull, Sureda, Amoròs, Andreu, Santandreu, Alemany et Bach, omnes canonici.= Ad relationem canonici Amoros approbarunt omnes musicos descriptos per eum, quam fecit magister capelle, de qua deleatur Joannes Vives per tenor. (f.7v)⁷.

1647, gener, 11.-El capitol determina de quin modo es ferà la música de les terceres dominiques fundades per Miquel Albanell Pvre.

Die veneris XI mensis i anuarii anno a nat. Dni. MDCXXXVII. = Convocati etc. Domenge, vicarius capitularis, sacrista, decanus, Melchior Sureda, Rotger, Sanches, Salvator Sureda, Cotoner, Barcelò, Ferrer, Valperga, Raymundus Sureda, Font et Genestar. = Fonch legida una petició per part dels administradors de la heretat del qu. Sr. Miquel Albanell prevere dihent que dit Sr, mana en son testament se fasse de

⁴ Fa referencia al Llibre de Determinacions Capitulars 1604-1620, fol. 170.

⁵ Fa referencia al mateix llibre fol. 269 v.

⁶ Fa referencia al Llibre de Determinacions 1621-1635, f.36.

⁷ Fa referencia al mateix llibre i mateix fol.

la sua heretat musica en todas las terceras dominicas, si su Sria, gusta se fasse a un chor o a dos, porque puguen determinar la distribució se ha de donar a los musichs. = Habito tractatu fuit conclusum que es fasse dita musica y se fasse tant solament a un chor y donen tant solament distribucio a los musichs qui assistiran porcio taxada, y ho tracten dits administradors ab lo Sr. canonge protector de la musica. (f.7v)⁸.

1647, febrer, 15.-El capitol elegeix Jaume Antoni Bordoy per mestre de capella.

Die lunae XV februarii anno a nat. Dni. MDCXXXVII. = Convocati etc. Domenge, vicarius capitularis, sacrista, decanus, Melchior Sureda, Alemany, Rotger, Sanches, Barcelò, Bach, Gual et Oleza. = Fonch elegit en mestre de capella el Rnd. Jaume Antoni Bordoy ab lo mateix salari del mestre passat, durante beneplacito Rdi. capituli. (f.7v)⁹.

1654, decembre, 11.-El capitol nomena mestre de capella Magì Fiol Pvre. en substitució de Jaume Antoni Bordoy, que ha professat en la religiò de la Cartoixa; admet fr. Bennasser, religiós mercedari, per cantar a la capella i dona certes facultats al mestre de capella referents als primatxers.

Die mercurii XI mensis decembris anno a nat. Dni. MDCLIII. = Convocati etc. Ferrer, locum vicarii capitularis Coll sede vacante, sacrista, Alemany, Rotger, Domenge, Barcelò, Bach, Gual, Matheus de Oleza, Genestar et Clapes.=Fuit conclusum nemine discrepante que lo Rnd. Matgì Fiol, prevere qui vuy servex de mestre de la capella, per causa que lo Rnd. Jaume Antoni Bordoy se es fet religios de la Cartuxa y com dit Bordoy ya haje fet professia, se done dita plassa al dit Rnd. Matgì Fiol Pvre. ab propietat, ab tots los emoluments que tenia y gaudia lo dit Jaume Antoni Bordoy, per mestre de capella.

Fuit conclusum, nemine discrepante, que lo lector fr. Bennazer, religios de Ntra. Sra. de la Merçe, sia admes a cantar a la capella y que se ly don salari de contra alt. = Que lo mestre de capella pugue cridar qualsevol primatxer per cantar, encare que sia semmaner, dummodo romangue un primatxer en el chor y que en aquest tal, si es de la capella, se ly don la distribució de la musica. (f.8)¹⁰.

1679, novembre, 24. - El capitol pren determinacions referents a les distribucions dels primatxers.

Die veneris XXIII mensis novembris anno MDCLXXVIII. = Convocati etc. Rosiñol, vicarius capitularis, Belloto, Togores, Palou, Alcover, et Genestar etc.=Que los primetxers musichs, qui feran son officii de primatxer dins el chor et alies, sian presents a las distribucions de

⁸ Fa referencia al Llibre de Determinacions Capitulars 1631-1651, fol.332. Expedient i Resolucions 1717-1722, f.7 v.

⁹ Fa referencia a id. f.336

¹⁰ Fa referencia al Llibre de Determinacions Capitulars 1651-1660 f.111.

totas las musicas, axi capitulars com altres y que esta resolució se don entendre a los bossers. (f.8)¹¹.

1682, novembre, 27. - El capitol pren determinacions referents a les distribucions de Miquel Martí Pvre. organista, i declara vacant la plaça que aquest tenia de tenor por mort de Joan Castillo Pvre.

Die veneris XXVII mensis novembris anno a nat. Dni. MDCLXXXII. = Convocati et capitulariter congregati etc. Rossiñol, vicarius capitularis, sacrista, Belloto, Callar, Sureda major, Llompard, Mir, Salvà, Genestar, Barcelò, Ballester major, Togores minor, Ballester minor, et coadjutor Perpiñà. = Fuit conclusum que el Rnd. Miquel Martí Pvre. tinga part de organista con los musichs de veu y que en las musicas de fora la seu los musichs ly fassen part integra y el tingan per present quant tocarà lo orga a la seu, per ser esta primera obligació, y que desde are estiga vacant la part de musich de tenor que tenia dit Martí per mort del Rnd. Joan Castillo Pvre. (f.8v)¹².

1693, febrer, 11. - El capitol dona normes per regular les votacions que faran els musics per decidir els propis interessos.

Die XI mensis februarii anno a nat. Dni. MDCXXXIII. Convocati etc. Callar, vicarius capitularis, uti antiquior ex commissione etc. Palou, Alcover, Barcelò, Flor, Bennasser, Serralta et Sureca. = Deinde fonch proposat que lo mestre de la capella de la musica de esta cathedral y los demes musichs de ella, tenen diferencia en el modo de votar entre de ells, en las ocasions sels oferexen, axi havent, o volent admetre algun musich, donantly part, mitge part o un cortò, en la dita capella, com en altres funcions que acostumen fer per vots, pues tots volen tenir vot, encare que no sian participants en ella, que en mitge part o un cortò.=La qual materia fonch comesa al Sr. canonge Dameto, el qual havertse informat, y fet relacio al molt Iltre.capitol de la materia y haventse discorregut sobre ella. Fuit conclusum que de coetero quant acontexerà ajuntarse la capella per fer alguna funció, que se haje de votar, sia en esta forma: Que tots los musichs qui tenen part cencera en la capella, tingan vot cumplit; los empero qui tant solament tindran mitge part, se ajunten dos de mitge part y concorden entre ells qual heurà de votar y estos dos tindran una veu o vot, y semblantment los qui tantsolament tindran un corto, se ajunten quatre y se concorden entre ells, qual dels quatre heurà de votar, pues tots junts los quatre tindran un vot y no concordantse tant los de mitge part com de cortò, passarà la nominació del que heurà de votar al Iltre. Sr. canonge protector de la musica, qui a las horas serà, qui en tal cas eligirà el qui heura de votar de los quatre o de los dos i

¹¹ Fa referencia al Llibre de Determinacions Capitulars 1675-1686, f.142

¹² Fa referencia a id. f.250

el mestre tinga son vot en la matexa conformidat que fins al present ha acostumat. (f.8v)¹³.

1707, juliol, 1.-El capitol determina informarse de certes divergencies que tenen els musics, tal com veurem immediatament.

Die prima mensis iulii anno a nat. Dni. MDCCVII. = Convocati etc. decanus, vicarius, uti antiquior ex comissione etc. praesentor, inquisitor, Alcover, Barcelo, Togores major, Truyols, habens votum domini canonici Serralta, Flor, Sales, Castillo, Sureda, Togores minor, Palou, Figuera, Peña, Gual, Bauçà, et coadjutores Mir et Llorens. = In primis feu relacio lo Sr. canonge Alcover a circa certa petició presentada per la major part dels musichs de la capella de esta santa iglesia qui de orde del molt Iltre. y Rnd. capitol se ly havia remesa, no se havia pogut encare del tot informar y que el secretari de aquest molt Rnd. lloch, ly havia participat que alguns señors canonges ly havian manat ly digues que volien en lo present capitol se proposas y tractas a circa dita petició y axi V.S. podrà determinar y pendre resolució que ly aperegue a circa dita materia. = Et habito tractatu fuit conclusum que lo dit Sr. canonge Alcover, protector de la dita capella de la musica dins vuyt dias prengue total informació circa la dita petició presentada per los tals musichs y ferà citar capitol pera dita materia quant ly aparegue. (f.9)¹⁴.

1707,juliol,11.-Reacció del capitol devant la petició presentada per els músics de la capella que volen sia designat un sustitut de Joan Martí Pvre. mestre de capella.

Convocati etc. Decanus, vicarius capitularis uti antiquior ex comissione etc. praesentor, Mir, Alcover, Barcelò, habens votum domini canonici Matheu, Togores major, Truyols, habens votum domini canonici Serralta, Flor, Sales, habens votum domini inquisitoris, Sureda, Togores minor, Palou, Peña, Gual, Bauçà et coadjutor Callar et Figuera qui advenit finita oratione.

Fonch llegida petició presentada per diferents musichs de la capella de esta santa iglesia y axi be la informació rebuda de orde del molt Iltre. y Rnd. capitol sobre la continència de aquella y la satisfaccio y disculpa que donave a son carrech lo Rnd. Joan Martí, mestre de la capella, los quals papers fonch manat per lo molt Iltre. capitol se reservassen en el archiu del dit molt Iltre. y Rnd. capitol.

E venint a votar circa dita materia lo Sr. cabiscol fonch de sentir que lo dit mestre sia expellit de ofici de mestre et simul los musichs formats en la petició sian expellits de la dita capella de la musica. Lo Sr. canonge Truyols fonch de sentir que los quatre motors principals, qui han causat

¹³ Fa referencia al Llibre de Determinacions Capitulars 1687-1694 f.310

¹⁴ Fa referencia al Llibre de Determinacions Capitulars 1705-1716 f.80

el present disturbio en la dita capella, sian privats de sas parts respectivament, que tenen en dita capella y a los demes se los asseñal algun temps a V.S. ben vist pera pensar si volen assistir y cantar a la dita capella, quant no, se delliberarà sobre este particular.

Et tandem fuit resolutum pro majori parte que de promte sian expellits de la dita capella los quatre principals, qui han mogut estas acusacions, y discensions en la capella, processant lo mestre de aquella es a saber lo Rnd. Guillem Marcò Pvre., Jaume Fonollar, Francisco Martinez y Pere Carbonell y los demes qui han firmat a la dita peticio, qui son lo Rnd. Joseph Coll Pvre., lo Rnd. Pere Barrera Pvre., lo Rnd. Hyeronim Cardona Pvre., Phelip Pasqual, Joan Servera Rafel Vallès. Francesch Pujol, Gabriel Cursach, Miquel Capdebou, Antoni Cladera, Hyeronim Suñer y tots los demes qui han firmat en dita peticio se los dona vuyt dies de temps pera delliberar si volen assistir a la dita capella, quant no, se los dona facultat de dexar aquella. (f.9v)¹⁵.

1707, juliol, 13. - El capitol accepta la renuncia presentada pels musics.

Die XIII mensis julii anno a nat. Dni. MDCCVII. = Convocati etc. Alcover, vicarius capitularis uti antiquior ex commissione etc. praesentor, Togoers major, Truyols, Flor, Sales, Castillo, Palou, Figuera, Peña, Gual, Bauçà et coadjutor Martorell.

Se llegí una peticio presentada per alguns musichs de la capella, que es del tenor seguent: Molt Iltre. y Rnd. capitol.=Jesus.=Los infrascrits diuhen que havent representat algunas vegades a V.S. molt. Iltres. que per justas causas es dignàs donar substitut al Rnd. Joan Martí Pvre. mestre de la capella en lo que toca a las musicas se cantarian fora de la santa iglesia, quedant dit Rnd. Martí en lo mateix ofici com de antes en lo que toca a las musicas de esta cathedral, han tinguda noticia que no sols no ha aconsolat V.S. a los suplicants, en tant justificada demanda, sino que tambe se ha dignat ex abrupto, privar al Rnd. Guillem Marcò Pvre. lo Rnd. Jaume Fonollar Pvre., Franceisco Martinez y Pere Carbonell de las parts tenian gracia en dita capella, ço es, en la cathedral, expoliantlos de dita gracia, per lo que se requiria causa, y en el present no se pot considerar altre que el haver empelat la pretensió referida dels suplicants, en que se esperava el consuelo de V.S. molt Iltre. y com sia una matexa la causa en los suplicants que en los quatre referits y no sia just sia desigual la pena; per ço renuncian axi mateix los exposants las parts tenen en dita cathedral, suplicant a V.S. molt Iltre. se digne admetre dita renuncia, contentantse los suplicants de lo que podran guañar cantant a sa industria alli ahont seran per dit afecta cridats que ho rebran a singular gracia y merce. Omni etc.=Altissimus etc.=Joseph

¹⁵ Fa referencia a id. f.81

Coll Pvre., Pere Barrera Pvre., Guillem Cladera, Rafel Valles, Francesch Pujol, Joan Servera, Antoni Cladera, Hyeronim Suñer.

En vista de la qual petició fuit resolutum que se les admet la dita renuncia, cum hoc que per ningun temps sien admesos a la matexa capella, y axi be los quatre expellits en lo capitol antecedent. (f.10)¹⁶.

1707,juliol,26.-Els jurats demanan al capitol per celebrar la conquesta de Napol's pel rei Carles III, i imploren clemencia a favor dels musics. El capitol otorga el primer punt i vol deliberar sobre el segon.

Die XXVI mensis julii anno a nat. Dni. MDCCVII. = Convocati etc. decanus, vicarius capitularis uti antiquior ex commissione etc., sacrista, praesentor, Togores maior, Flor, Sales, Castillo, Togores minor, Palou, Gual, Bauçà et coadjutores Llorens et Callar, et finita oratione advenit Figuera.

Proposà lo Sr. vicari capitular que los magnífichs Srs. jurats volien venir in capitulo y foren elegits pera rebre y acompanyar dits magnífichs Srs. jurats los Sres. canonges Togores minor et Gual.

Entraren en la aula capitular los magnífichs jurats Miguel Santandreu, ciudatà y Antoni Mulet, notari y participaren al molt Iltre. y Rnd. capitol que el regne de Napol's havia prestat obediencia a Sa Magestad de nostron rey Carles tercer y axi estimarien a su Sria. que se fes alguna demostració de alegria en accio de gracias.

Junctament suplicaren dits magnífichs jurats de part de la ciutat que suposat se trobaven en temps de alegria, estimaria la ciutat al molt Iltre. y Rnd. capitol alsàs la ma a la privació feta a diferents musichs de la capella de la Sta. iglesia de las suas parts perceben respective en la dita capella.

Et habito tractatu en quant a la primera fuit resolutum que acabadas completas se fasse un Te Deum general en accio de gracias per el rendiment del dit regne de Napol's.

En quant empero a la segona demanda fuit resolutum que se citas capitol apres del ofici major per a pendre resolució circa dita materia y que lo videll avis ad hunc affectum a tots los Srs. prebendats qui no son estats en el present acte capitular. (f.10v)¹⁷.

1707, juliol, 26.-Els musics per intercessió dels jurats retiren la renuncia presentada, pero el capitol ho vol resoldre amb major deliberació, referent als quatre promotors.

Die XXVI mensis iulii anno a nat. Dni. MDCCVII, finita missa majori. = Convocati etc. decanus, vicarius capitularis uti antiquior ex commissione etc., Togores major, Truyols habens votum domini inquisitoris, Flor, Sales habens votum domini canonici Serralta, Castillo,

¹⁶ Fa referencia a id. f.82

¹⁷ Fa referencia a id. f.83

succentor, Sureda, Togores minor, Palou, Figuera, Peña, Gual, Bauçà et coadjutores Mir et Callar.

In primis se lletgi una peticio presentada per differentes musichs que es del tenor seguent. = Molt Iltre. y Rnd. capitol.= Jesus.=Los infrascrits diven que si be es veritat que en dias passats presentaren peticio a V.S. molt Iltre. tant acirca la pretensio tenian intentada contra el Rnd. Joan Martí Pvre. mestre de la capella com en la renuncia han pretes fer de las parts de que tenian gracia de V.S. molt Iltre. han despres considerat (meliori consilio ducti) haver errat el medi ab la desatensio ab que es anat acompanyat, quant aliunde es tan precisa la obligacio dels suplicans y los diguts obsequis a V.S. molt Iltre. de qui tenen conseguits y continuan tants repetits beneficis, gracias y merces per lo que apartantse de ditas desatencions, adherexen a la millor resolucio ha pres V.S. molt Iltre. en dita materia.=Suplican per ço humilment a V.S. molt Iltre. el perdo en lo que han errat y esperan de la grandesa de V.S. tindrà misericordia dels suplicants reintregantlos en las merces y gracias tenian de antes franqueat de la liberal ma de V.S. en las parts o porcions de que tenian gracia en dita capella que ho rebran a singular gracia y merce, lo que suplican nedum praedicto etc. sed omni etc. et licet etc.=Altissimus etc.=Joseph Coll Pvre., Guillem Marcò Pvre., Pere Barrera Pvre., Jaume Fonollar Pvre., Guillem Cladera Pvre., Rafel Valles, Francesch Pujol, Joan Servera, Pere Carbonell, Antoni Cladera, Francisco Martínez, Hyeronim Suñer.

Deinde proposà lo Sr. vicari capitular que el motiu de haver ajuntat a su Sria. en el present capitol era la suplicació y demanda havian fet los magnífichs Srs. jurats de que los honras el molt Iltre. y Rnd. capitol en alsar la ma en las privacions de las parts percebian respective differentes musichs en la capella de la musica de esta santa iglesia y axi V.S. resoldrà lo que ly aperexera ser de major conveniencia, maxime en attentio de haverlo suplicat la ciutat.

Et discussis votis fuit resolutum que se reintegren las parts de la musica que se troban privants los de sobre escrits, demptis lo Rnd. Guillem Marcò Pvre., lo Rnd. Jaume Fonollar, Pere Carbonell y Francisco Martínez, puis que en estos quatre militan altres circumstancias que en los altres, las quals circumstancias necessitan de major delliberació y que se torne esta resposta als magnífichs jurats. (f.11)¹⁸.

1707,agost,3.-El capitol admet de bell nou els quatre musics que havia excluits en la gracia precedent.

Die III mensis augusti anno a nat. Dni. MDCCVII. = Convocati etc. praesentor, vicarius capitularis uti antiquior ex commisione etc. Togores major, Truyols habens votum Dni. inquisitoris, Flor, Sales habens votum

¹⁸ Fa referencia a id. f.84

domini canònics Serralta, Castillo, Palou, Figuera, Peña, Bauçà et coadjutores Mir, Llorens et Callar.

In primis feu relacio lo bidell de haver citat a tots los señors canonges per provehir en el present capitol las parts qui estan vacants de la musica.

Deinde feu relacio lo Sr. vicari capitular que el motiu de haver ajuntat a su Sria. era pera provehir las ditas parts y axi V.S. porà passar a fer las ditas provisions en la forma los aparexerà.

Et in primis fuit resolutum que attenent ante omnia a la recomendació y demanda feta per los magnífichs Srs. jurats de la present ciutat y regne y axi be a los servicis prestats per lo Rnd. Joseph Coll Pvre. en la capella de la musica se fa gracia novament a favor del Rnd. Guillem Marcò Pvre. nebot del dit Rnd. Coll de mitge part de dita capella de la musica y semblantment de altre mitge part a Francisco Martines, neboder axi be del dit Rnd. Coll Pvre. cum hoc autem que lo dit Martines degue y tinga obligació de habilitarse pera tocar orga y acompanyar ab lo orga la musica dins mitg any y no obtemperant a esto, ex nunc vaga la dita mitge part de que se ly fa gracia, conforme ya en altre ocasio fonch determinat per lo molt Iltre. y Rnd. capitol en lo acte capitular celebrat als 16 novembre 1696.

Rnd. Guillem Marcò Pvre. dos cortons.=Francisco Martines 2 cortons. E passant a votar sobre la provisio de las demes parts vacants se distribuiren aquellas ab la forma siguent, pro majori parte.=A Francesch Pujol àlies Cardona dos cortons.=A Bernat Palmer, dos cortons.= A March dos cortons.=A Jaume Fornari dos cortons.=Al Rnd. Miquel Cañellas un cortò.=Al Rnd. Joan Llodrà un cortò.=A Ramon Alberti un cortò.=A Climent Garau un cortò.

Tandem fonch ordenat a lo secretari infrascrit de orde de alguns Srs. capitulars que la mitge part de faltes tenia lo Rnt. Jaume Fonollar digues en la forma seguent, ço es, a Antoni Pont de la Terra, pera suplir la falta de Pere Carbonell en lo baxò, un cortò, y a Miquel Capdebou para suplir la falta de Jaume Fonollar en lo orga, durante in utraque beneplacito capituli, un cortò. = Comprobatum. (f.11v)¹⁹.

1692, agost,13.-El capitol nomena substitut de mestre de capella Joan Martí Pvre.

Die XIII mensis augusti anno a nat. Dni. MDCLXXXII. = Convocati et capitulariter congregati Mir, vicarius capitularis, uti antiquior ex commissione etc. praecentor, Alcover, Togores menor, Truyols, Bennasser, Serralta, Matheu et coadjutor Figuera.

Praeterea fuit conclusum que se elegex en substitut de mestre de la capella de la musica de esta cathedral el Rt. Joan Martí Pvre. a

¹⁹ Fa referencia a id. f.85

beneplicit del molt Iltre. capitol de tal manera que en qualsevol temps pugua el molt Iltre. capitol, sens averiguar causa alguna, mudar-lo de la tal substitució y ferne altre y que el molt Iltre. capitol pugua fer nominació durant dit temps y dega fer nominació de organistas per esta cathedral de la persona o personas que ben vistas ly sera y a respecte del musich valencià se troba en esta ciutat, que fentse examan de la sua habilitat se procurarà el acomodar lo en la capella de esta cathedral, lo qual examan se fasse per los Srs. canonges Mir y Togores minor. (f.13)²⁰.

1717, juny, 16.-A petició de Joan Martí Pvre. mestre de capella durant quaranta anys, el capitol nomena substitut del mateix Miquel Suau Pvre.

Die mercurii XVI mensis iunii anno a nat. Dni. MDCCXVIII. = Convocati et capitulariter congregati Togores major, vicarius capitularis, sacrista, praecentor, Castillo, Togores minor, Palou, Figuera, Peña, Bauçà, Mir, Serre, Llorens, Valls, Pueyo, et coadjutor Noguera, omnes canonici.

Deinde fonch llegida petició presentada per lo Rt. Joan Martí Pvre. y mestre de la capella de la musica de esta santa iglesia ab la qual demana y suplica a Su Sria, que en atenció de haver servit 40 anys a la capella de dita musica ya de substitut del Rt. Matgi Fiol Pvre. mestre de dita capella, de la qual substitució ly feu gracia su Sria. als 13 agost 1692, y de propietari de dit offici als 28 marts 1696, y que trobantse vaxat de algunas exaques qui repetidas vegades lo tenen impedit per porer acudir ab la puntualidad diguda a la obligació de dit offici estimaria que dita su sria. es servis fer nominació de algun musich de dita capella substituhintlo en son lloch en sas ausencias y enfermedades y com tingues posada la concideració que ningu sera mes a proposit per la dita substitució que el Rt. Miquel Suau Pvre., supplica per ço sie servit dita su Sria. fer elecció de sa persona en substitut del dit offici.

Et habito tractatu fonch elegit en substitut del dit Rt. Joan Martí Pvre. y mestre de la capella de la musica de esta santa iglesia cathedral lo Rt. Miquel Suau Pvre. y musich a beneplacit del molt Iltre. capitol de tal manera que en qualsevol temps pugua el molt Iltre. capitol sens averiguar causa alguna mudar-lo de la tal substitució y ferne altre, conforme la elecció de substitut de mestre feta a favor del dit Rt. Joan Martí Pvre. ab determinació capitular celebrada dit dia 13 agost 1692. (f.13)²¹.

1727, abril, 5.-El capitol determina cubrir algunes places vacants de la capella de música. Tambè dirimeix les divergencies entre els músics i llur procurador.

²⁰ Fa referencia a Llibre de Resolucions Capitulars 1687-1694, f.292

²¹ Fa referencia a Llibre de Resolucions Capitulars 1717-1722, f.30 El 16 d'abril de 1731 Antoni Oliver, cirurgià, reclama a Jaume Martí, notari, hereu de Joan Martí Pvre. olim mestre de capella de la seu, els honoraris corresponsants per haverlo assistit durant la seva última enfermetat. ADM. 17/104/6,9 fols.

Die V mensis aprilis anno a nat. Dni. MDCCXXVII. = Convocati et capitulariter congregati praecentor, vicarius capitularis, uti canonicus antiquior ex commissione etc. sacrista, decanus, Togores minor, Palou, Figuera, Salas major, Moragues, Noguera, Burdils, Seguí, Femenia, Salas minor, Dameto, Antich et coadjutor Puells, omnes canonici.

In primis feu relacio lo bidell de haver citat a tots los Srs. canonges per capitol extraordinari per la present hora per affecte de donar la part de musica qui vaga en esta sancta iglesia y la plasa de corneta per mort de Phelip Pasqual y que lo señor canonge Muntaner donarà son vot al Sr. sacristà.

Deinde diguè lo señor canonge Femenia, protector de la musica, que su Sria. sa era servit remeterly quatre peticions de musichs, una de Bernat Fabregues, arpista altre de Rafel Gener, arpista y las restants dos de Matheu Crespì y Pere Sampsò, qui demanen a V.S. uns la part de musica y los altres la plassa de corneta y per conseguent que su Sria, es servis fer la provisiò segons los merits de cada qual.

Deinde discussis votis a majori parte fonch donada la part de musica qui vaga en esta santa iglesia per mort de Phelip Pasqual al Rt. Pere Joan Bennasser Pvre.

Deinde discussis votis etiam a majori parte fonch donada la plasa de corneta a Antoni Estrader y a Pere Sampsò, ço es, 12 11 10 sous a cada hun de ells, que obtenia lo dit Phelip Pasqual etc. omissis aliis.

Deinde fonch llegida la petició que es del thenor seguent:—Molt Iltre. señor Los musichs de esta sancta isglesia cathedral posan en noticia de V.S. com haja circa 8 mesos que Joseph Castañer renuncià la cobranza de la capella y en vista de esto lo Rt. Miquel Suau Pvre. y substitut de mestre se ha assumit dita cobranza ab sa propria authoridad sens donar part a los dits musichs, cobrant y no donant satisfacciò a los interessats y com de esto result quedar los sobredits musichs desconsolats y sens poderse sustentar y subvenir a las suas obligacions; per tant del millor modo que poden suplican a V.S. molt Iltre. sie servit donar aquella providencia que ben vist sie a V.S. lo que esperan de la benignidad de V.S. Pere Joan Llodrà Pvre., Antoni Alemany Pvre., Pere Carbonell, Guillem Alberti, Antoni Alberti, Matheu Crespì. = Et audito tenore dictae petitionis fuit remissa domini canonico Femenia protectori musicae. (f.14)²².

1631, octubre, 13.- Sentencia del vicari general Talledo confirmant la facultat del capitol per donar reglament i ordinacions a la capella de la seu i per castigar i multar els desobedients, a arbitre del president del capitol. (f.15)²².

1716, febrer, 7.-El capitol determina expellir de la capella Francesc Pujol porque ha projectat contreure matrimoni.

²² Fa referencia a Llibre de Resolucions Capitulars 1726 ss., f.122

Die VII mensis februarii anno a nat. Dni.MDCCXVI. = Convocati et capitulariter congregati Togores major, vicarius capitularis, decanus, praecentor, Castillo, Togores minor, Palou, Figuera, Peña, Bauçà, Mir, Serre, Llorens, Valls et coadjutor Noguera omnes canonici.

Imprimis proposà el señor vicari capitular que el mestre de la capella de la musica ly havia dit que Francesch Pujol, musich de veu de quantralt, se volia casar y que trobava no era de conveniencia pera la musica que los musichs de veu se casassen y axi V.S. es servirà delliberar lo ques degue fer.

Et habito tractatu fuit ordinatum que de coetero tots los musichs de veu que se casaran expellantur y que el señor vicari capitular ho diga al mestre de la capella, para que en don noticia a los musichs. (f.23)²³.

1716, juliol, 24.- El capitol per intercessió del Marquès de Lede torna admetre Francesch Pujol, músic de veu, expel.lit perque se havia casat.

Die veneris XXIII mensis iulii anno a nat. Dni. MDCCXVI. = Convocati et capitulariter congregati praecentor, vicarius capitularis uti canonicus antiquior ex commissione etc. sacrista, Palou, Figuera, Peña, Bauçà, Mir, Llorens, Valls, Salas et Pueyo, omnes canonici.

Demum digue lo señor cabiscol que el señor Marques de Lede differents vegades ly havia parlat del musich que V.S. experli de la capella y asseñaladament antes de ahir lo envià a demanar y li diguè que tenia antes que V.S. havia experlit de la capella de la musica a Francesch Pujol per haver contractat matrimoni y que havent ly respost que la causa era per haver contrafet a una determinacio capitular qui axi ho disposa ly responguè que ly havian dit que tenia bona veu y que en la capella ey havia falta y que estimaria que V.S. el tornas reintegrar a la capella y axi V.S. es servirà determinar quina resposta se ha de tornar a su Excia. = Et habito tractatu fuit nemine discrepante conclusum que se estiga a la resolució capitular presa sobre esta materia ab determinació capitular celebrada als 7 febrer proxim pasat; pero que el dit Francesch Pujol sie reintregat a la capella de la musica, tenint los matexos emoluments que antes tenia, dispensant a la dita resolució capitular pro hac vice tantum en atenció de haver ho demanat el dit señor Marques de Lede.(f.23)²⁴.

1728, abril, 21.-El capitol nomena procurador per proseguir la causa contra els músics amb facultat per acudir a la cort real i a la curia romana si es precis.

Die mercurii XXI mensis aprilis anno a nat. Dni.MDCCXXVIII. = Convocati etc. praecentor, vicarius capitularis uti canonicus antiquior ex commissione etc. Figuera, Serra, Moragues, Burdils, Seguí, Salas minor,

²³ Fa referencia a Llibre de Resolucions Capitulars 1705-1716 f.415

²⁴ Fa referencia a id. f.451

Dameto, Antich et Vilallonga omnes canonici. = Su Sria. (nemine discrepante) donà y conferì a los Srs. canonges D. Jaume Moragues, D. Antoni Seguí, D. Nicolau Salas y D. Augustí Antich, diputats per el molt lltre. y Rt. capitol per estas dependencias occurrents, axí per la causa fessen totas y qualsevols deligencias que sien possibles ferse sobre ditas dependencias y en qualsevols altres que se offerescan tant en la present ciutat y regne com y tambe en la cort de Sa Magestad (que Deu guarde) y en la curia romana y per lo subsdit effecte constituhir un y molts procuradors ab los poders que los apperexerà et cum facultate substituendi tant en la present ciutat com y tambe en qualsevol part fora del present regne. (f.28)²⁵.

1677, agost, 4.-El capitol autoritza els músics Pau Lladò y Gabriel Mestre per ausentarse de Mallorca.

Die mercurii IIII mensis augusti anno 1677. = Facto circulo etc. Font, vicarius capitularis, Martorell, Rossiñol, Amangual, Sureda minor, Llompart, Mir, Palou, Alcover, Rotger, Genestar et Barcelò. = Fonch concedida llicencia a Pau Lledo y Gabriel Mestre, musichs de quantralt per anar a España, suspenentlos la plassa per temps de un any. (f.29)²⁶.

1678, setembre, 23.-El capitol autoritza el músic. Guillem Carbonell por ausentarse de Mallorca.

Die veneris XXIII mensis septembris anno 1678.=Convocati etc. Sureda major, vicarius capitularis, Font, Ripoll, Martorell, Togores, Llompart, Mir, Palou, Alcover, Rotger, Genestar et Ballester etc. = Ques dona temps de un any a Guillem Carbonell, musich de tenor per fer ausencia del present regne. (f.29)²⁷.

1715, agost, 9.-El capitol autoritza Antoni Pont de la Terra, músic de la capella, per anar a aprendre composició musical en les majors capelles d'Europa.

Die mercurii VIII mensis augusti anno a nat.Dni. MDCCXV. = Convocati et capitulariter congregati: Togores major, vicarius capitularis, sacrista, praecentor, Palou, Peña, Bauçà, Mir, Serra, Llorens, Valls, Moragues et coadjutor Noguera, et finita oratione advenit Figuera omnes canonici. = Deinde fonch llegida petició presentada per Antoni Pont de la Terra, musich de la capella de esta Sta. iglesia ab la qual demana llicencia para anar a pendre de composició musical en las majors capellas de la Auropa y attes are esta ubert al pas ha determinat passar a la cort per temps de un any y un poch mes y supplica en dita sa peticio sie servit su Sria. conservarly la que te en dita capella per dit temps. Et habito tractatu fonch provehit lo seguent: Jesus. Die 9 augusti 1715. Fiant supplicata per spatium unius anni secundum estilum et aliis

²⁵ Manuale Quaternione s/f.

²⁶ Resolucions Capitulars 1675-1686, f.81

²⁷ Id. f.386 v.

concessum.=Dr. Terrers presbiter secretarius substitutus.=Se partí als 18 agost 1715. (f.29)²⁸.

1722, agost, 13.-El capitol autoritza Sebastià Beltran Pre.músic, per anar a Huarte, per ajustar negocis.-Tambè autoritza Macià Jaume, músic, organista per a ordenarse i li dona un any de llicencia.

Die XIII mēsis augusti anno a nat. Dni.MDCCXXII. = Convocati et capitulariter congregati: Decallar, vicarius capitularis, uti canonicus antiquior ex commissione domini vicarii generalis sede episcopali vacante, decanus, praecentor, Togores minor, Palou, Figuera, Bauçà, Mir, Valls, Moragues, Pueyo, Noguera et Burdils, omnes canonici.=Su Sria. donà llicencia al Rt. Sebastià Beltran Pvre. de porer anar a Huarte de la diòcesis de Cuenca para ajustar sos negocis ab retenció de la plasa te a la capella de la musica de esta Sta. iglesia cathedral per tot lo temps que haurà menester per ajustar dits negocis. = Deinde Su Sria. donà llicencia a Mathià Jaume, musich, y organista de la capella de la musica de dita santa iglesia para anar a pendre ordas y fer aucencia per espay de un any ab retenció de la mitja part te en dita capella de musica per dit temps. (f.29v)²⁹.

1724, agost, 23.- El capitol autoritza Pau Antoni Re per anar a Madrid.

Die mercurii XXIII mēsis augusti anno a nat. Dni.MDCCXXIII. = Convocati et capitulariter congregati: Pueyo, vicarius capitularis ex commissione domini episcopi, sacrista, praecentor, Palou, Serra, Valls, Salas, Burdils, Seguí, Muntaner et Femenia omnes canonici. = Deinde fonch llegida petició presentada per Pablo Antonio Re, que es del thenor siguent: Muy Iltre. señor. = Pablo Antonio Re, natural de Pavia y músico de V.S. muy Iltre. dice que se halla precisado a haver de passar a Madrid sin perder la parte de que V.S. muy Iltre. le hizo la gracia que apreciarà màs que qualquier otra conveniencia, que lo recibirà a singular favor y gracia que espera omni etc. et licet etc. Altissimus etc.

Y ohida la continencia de dita peticio Su Sria ly concedí llicencia y el permis pera passar a Madrid conservantly la part de la musica te en la capella de esta sancta iglesia per el termini de un any. = Se embarcà als 21 septembre 1724. (f.29v)³⁰.

1725, septembre, 28.-El capitol prorroga la llicencia concedida a Pau Re.

Die veneris XXVIII mēsis septembris anno a nat. Dni.MDCCXXV. = Convocati et capitulariter congregati: praecentor, vicarius capitularis uti canonicus antiquior ex commissione etc. sacrista. decanus, Palou, Valls, Salas major, Moragues, Burdils, Seguí, Femenia et coadjutor Vilallonga,

²⁸ Resoluciones Capitulars 1717-1722, f.464

²⁹ Resoluciones Capitulars 1723-1735, f.168 v

³⁰ Id. f.168 v

omnes canonici. = Deinde fonch llegida petició presentada per part de Pablo Antonio Re, musich de la capella de esta santa iglesia ab la qual representa a Su Sria. que havent obtesa llicencia de passar a la vila de Madrid per certa dependencia ab la circumstancia de que dins el termini de un any y un dia se hagues de restituhir a esta ciutat, no lo ha pogut executar per certas precisas ocupacions y que com summament desitg servir a dita Su Sria, y a sa capella, suplica per ço sie servit concedir al suplicant el termini de sis mesos pera que se pugue restituhir a esta ciutat para exercir dit empleo o el termini que apperexerà ben vist a dita Su Sria. com ho espera y suplica.

Et audito tenore dictae petitionis Su Sria ly concedi los sis mesos que demana ab dita petició conservant ly la part de musica que te en dita capella. (f.31)³¹.

1720,novembre,13.-El capitol tracta de cubrir una plaça de músic vacant per mort de Joan Simonet Pvre.- Tambè tracta de la jubilació del mestre Martí.

Die mercurii XIII mensis novembris anno a nat. Dni.MDCCXX. = Convocati et capitulariter congregati: Togores major, sacrista, vicarius capitularis, decanus, praecentor, Castillo, Palou, Figuera, Bauçà, Mir, Serra, Valls, Salas, Moragues, Pueyo, Noguera, et coadjutores Dameto et Vilallonga. = Deinde digue lo secretari que tenia vuit peticions de musichs ab las quals demanen a Su Sria. la part de musica qui vaga en esta santa iglesia per obit del Rt. Joan Simonet Pvre. que lletgiria si dita Su Sria. ly donava llicencia. = Et fuit conclusum que se rematessen al señor canonge protector de la musica.

Demum diguè lo señor capiscol que ja que se parlava de musichs que no poria dexar de posar en noticia de V.Sria. el que consideras si seria de conveniencia el jubilar el mestre Martí perque los musichs se queixan molt de ell y diuhen que no tenen musicas y ho atribuexen al seu mal modo. = Et habito tractatu super hoc digue lo señor degà que a vista dels clamors dels musichs y las noticias que te del seu mal modo, y que per dita causa tenen tan pocas musicas y que molts dels musichs casi se moren de fam, que per estas rahons y para la conservació de la capella de la musica, que son vot era que el mestre Martí fos jubilat de mestre y que sols aportas al compas dins la seu y no fora de la seu y que no tingues vidit algu en las musicas fora de la seu y que las 4 parts te lo dit mestre Martí se repartissen entre lo dit mestre Martí y mestre Suau, ço es, duas parts a cada qual y axi mateix los miñons en sas casas igualment, quedant per el dit mestre Martí lo salari de mestre y la mesada dels miñons del chor. Et fuit conclusum pro majori parte que se executas ab lo modo y manera que havia dit lo señor degà, renuente lo

³¹ Id. f. 292 v

Sr. canonge Castillo que diguè que el seu sentir era que no venia a be de que se castigas el dit mestre Martí sens ohir primer las suas defenses per lo qual son vot era que esta materia se remates al señor canonge protector de la musica, para que informat de los carrechs que se ly atribuxen y oidas las suas deffensas, fentse relacio in capitulo y citant a tots los señors canonges ad hunc effectum a las horas se pendria la resolució ques judicaria esser de major conveniencia sobre dit assumpto y al sentir del dit señor canonge Castillo adheriran los señors canonges Palou, Figuera, Bauçà, Valls et coadjutor Vilallonga. (f.35)³².

Miquel Suau Pvre. organista y substitut de mestre de capella de la seu, es autor de la música d'alguns villancets, dels quals en tenim la lletra: Villancicos que se han de cantar en los maytines de la Natividad de el Señor este año de 1719 en la iglesia cathedral de Mallorca. Puesto en música: Por Miguel Suau prebytero, organista y lugarteniente de maestro de capilla de ella. = Con licencia: En Barcelona, por Raphael Iguerò, impressor, año 1719, 20 x 14'8 fs.s/n (vide post fol 36)

El mateix M. Suau l'any 1728 dirigí un oratori, del qual tenim la lletra impresa: Oratorio a la sacratissima imagen de N.S. de Monserrat, cuyo pequeño culto le dedica el regimiento de infanteria de Leòn, siendo su coronel D. Joseph Francisco Pinel Ladròn de Guevara, comendador de el Montijo en el orden de Santiago y se celebra en el muy religioso convento de la advocación de N. Señora de el Carmen de la ciudad de Palma, en el reyno de Mallorca. = Cantólo la capilla de la cathedral, siendo su maestro el licenciado Miguel Suau presbitero, en el dia 8 de septiembre de 1728. = Con licencia. = En Palma: Por Pedro Antonio Capò, impresor, 15 x 10'6 fs.,s/n. (Vide post fol. 36)

1726, novembre, 27.-Joan Martí Pvre. mestre de capella de la seu certifica que els músics gaudeixen de llibertat per deixar la capella quan vullen.

Jo debaix firmat Juan Martí Pvre. mestre de capella de la santa iglesia cathedral de Mallorca, certifich y don fee del millor modo que puch y de dret me es permes, qualment en tot lo temps que ha que servesch a dita santa iglesia en el referit empleo, ço es, desde 13 agosto 1692 en que lo molt Iltre. y Rnd.capitol me anomenà substitut de mestre y desde 28 mars 1696 en que hem feu gracia de mestre en propietat, sempre he vist estilar que los musichs que perceben part o porció alguna dins la seu, sempre que han volgut dexar de servirla, han dextat o cessant de cantar o pasantse liberalment a la música nova, sens mes previa diligencia que la sua mera voluntat de pasar a ella com axi ho tinch observat y especialment en la dexasio de la part tenia lo Rnd. Rafel Valles Pvre. y en la porció percibia lo Rnd. Guillem Cladera Pvre. y pera que const

a hont convinga don la present a requisicio y instancia del discret March Rossellò notari, firmada de ma propria ma vuy als 27 del mes de novembre 1728. = Juan Martí prevere en dit nom. (f.42)

1728, novembre, 27.-L'arxiver de la seu certifica que no consta que certs músics demanassen llicencia per passar a la música nova.

El Dr. Barthomeu Terres prevere, notari, sotsarchiver del arxiu del molt Iltre. y Rt. capitol de la santa iglesia cathedral de Mallorca y secretari del dit Molt Iltre. y Rt. capitol. = Certifico y fas fee qualment vists y diligentment regoneguts los llibres de resolucions capitulars qui se troban recondits en dit arxiu, no he enconrat que los RRs.Rafel Valles Pvre. musich qui tenia una part de musica a la capella de la musica de esta santa iglesia, y lo Rt. Guillem Cladera Pvre. qui tenia un cortò, qui se passaren a la música nova, que per dit efecte demanassen llicencia alguna al molt Iltre. y Rt. capitol, y para que a la present se dona entera fee y credit ha hont se vulla convinga, la firma de mon propri nom y la authoris ab lo sello del susdit archiu de dita sancta iglesia en la Ciutat y regna de Mallorca vuy als 27 novembre de 1728. = Dr. Barthomeu Terrers Pvre. notari appostòlich, sotsarchiver y secretari del molt Iltre. y Rt. capitol de dita santa iglesia. (f.43)

El 14 d'abril de 1729 el bisbe Joan Fernàndez Zapata, estant per sortir de Mallorca, nomena jutge especial per aquesta causa Miquel Fullana Pvre. D'aquesta forma acaba el procès que hem estudiat.

EPÍLEG

Del proces que su ara hem esbrinat en podem treure algunes de les dades mes importants:

1607. Miquel Pasqual Pvre. es organista de la seu. Disposicions especials.

1622.El capitol renova la plantilla de cantadors.

1647. Es nomenat mestre de capella Jaume Antoni Bordoy.

1654. Es nomenat mestre de capella Magí Fiol Pvre. en substitució de Jaume A. Bordoy, que ha professat en el monastir de la Cartoixa.

1654. Es contractat fr. Bennassar, mercedari, per cantador, que tindrà salari de contract.

1682. Miquel Martí Pvre. es organista i es declara vacant la plaça de cantador que tenia per mort de Joan Castillo Pvre.

1693. El capitol dona normes per regular les votacions que feran els músics per decidir els propis interessos.

1707. Els músics volen que Joan Martí, organista, tenga un substitut. Divergencies amb el capitol. Son processats: Guillem Marcò Pvre., Jeroni Cardona Pvre. Felip Pasqual, Joan Servera, Rafel Vallés, Francesc Pujol, Gabriel Cursach,. Miquel Capdebou, Antoni Cladera, Jeroni Sunyer etc.

1707. Els jurats intercedeixen a favor dels músics i son perdonats.

1692. El capitol nomena substitut de mestre de capella Joan Martí.

1717. Joan Martí demana que sia el seu substitut Miquel Suau Pvre.

1727. Per cubrir una plaça de músic hi ha quatre peticions: Bernat Fàbregues arpista, Rafel Gener, arpista, Mateu Crespi i Pere Samsò, músics, per cubrir la vacant produïda per mort de Felip Pasqual, corneta. Fou otorgada a Pere Joan Bennasser Pvre. Tambè foren contractats per la plaça de corneta Antoni Estrader i Pere Samsò.

1716. Francesc Pujol es expellit de la capella de música per haver contret matrimoni. Per intercessió del Marquès de Lede es tornat admetre.

1677. Pau Lladò i Gabriel Mestre se ausentan de Mallorca.

1678. Guillem Carbonell, se ausenta de Mallorca.

1715. Antoni Pont de la Terra se ausenta per anar a aprendre composició en les majors capelles d'Europa.

1722. Sebastià Beltran Pvre. se ausenta per anar a Huarte.

1722. Macià Jaume, músic organista, se ausenta.

1724. Pau Antoni Re se ausenta.

1720. Joan Simonet Pvre. músic, mor.

Abstracts

L'intervencionisme, tal volta excésiu dels canonges vers l'activitat de la capella de música de la seu va crear situacions conflictives entre cantadors i capítol. Ambdues parts, quan el mestre Miquel Suau Pvre. sigué expulsat el 1728, aportàren antecedents històrics de músics, salari dels mateixos, ordinacions de la capella de la seu, trajectòria artística de alguns cantadors, i sobre tot el domini absolut del cabildo sobre la capella. Les notícies fan referència a finals del segle XVI fins al 1729.

The interventionism, perhaps excessive, on the part of the canons towards the Cathedral chorus's activity, created tense situations between singers and chapter. When the priest called Miquel Suau was expelled in 1728, both parties brought historical antecedents on the creation of minstrels, the organist's wages, the election of the choirmaster, the nomination and dismissal of musicians as well as their wages, ordinances of the Cathedral chorus, the artistical course of development of some singers, and above all the absolute authority of the chapter over the chorus. The news refer to the end of the XVI century continuing up to 1729.